

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

skaja vsak četrtlet in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. —

Rokopisal se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če so natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemški liberalci v pričo volitev.

Ko smo Slovani s konservativnimi Nemci leta 1879. prvokrat v državnem zboru do večine prodrli, bili so nemški liberalci se vé silno jezni. Skoraj sami niso prav verovali, da jih je premalo. Bili so tako ošabni, da so mislili v 14 dneh ministerstvo Taaffejevo podreti. Ker to ni šlo, sklenejo ministerstvo in jegove pristaše povsod napadati ter so v to svrho nabrali silno veliko denarjev, da podmitavajo novine; tudi na Štajerskem poznamo take ljudi, ki iz nemško-liberalnih jaslíj zobljejo potem pa v nas Slovence in konservativce žolč in jezo bruhajo.

Lani ob volitvah v deželne zборе so hoteli svetu pokazati svojo moč. Grebene so visoko nosili. Toda bili so grozno tepeni, in posebno štajerski Slovenci smo jim grebene gladko porazili. Vsled tega so silno potrti in namesto da bi se veselili bližnjih volitev za državni zbor, se jih grozno bojijo, sluteč, da zadobi vsa njihova stranka bržčas zadnjo smrtno rano!

Najbolje se bojijo liberalni vodje, da nebi ljudje njihove bojazni spoznali. Zato si delajo, kolikor mogoče poguma in krmijo svoje pristaše z raznimi lažmi, nasprotnikom pa laskajo in grozijo.

Tako so nedavno legali, da ministerstvo grof Taaffejevo kmalu razpade. „Pozvani bodo sami liberalci na ministerske stole, ki bodo volitvam pod vladinim pritiskom vršiti se ukazovali.“ Je popolnoma bosa. Zatem so pa začeli grofu Taaffeju dobrikati se rekoč: „Ljubi Taaffe, mi te živenga trpeti ne moremo, vendar časih se nam le usmiliš, da imaš na strani dva slovanska ministra in enega konservativca; če letos zmagajo še sijajneje Slovani in konservativci, tedaj bo okolo tebe vse slovansko in konservativno, nič liberalnega, kar tebi gotovo ni po volji, torej pomagaj si in mi ti hočemo tudi pomagati, odpahni ove tri ministre še pred volitvami in vsprejmi tri liberalce od nas, radi

ti potem odpustimo vse tvoje dosedanje grehe zoper nas.“ Toda ni videti, da bi grof Taaffe vpitje nemških liberalcev uslišal.

Sedaj zaropotajo nemški liberalci malo drugače. Politični preroki njihovi stopijo na oder in pravijo: „nemškemu prebivalstvu moramo na ušesa dobro zatrobiti, da je nemštvo v Avstriji res v nevarnosti; rešiti se mora le, ako poljskim, rusinskim, bukovinskim, dalmatinskim poslancem vstop v državni zbor zabranimo, ker le tedaj imamo nemški liberalci zopet večino ter smo gospodje, da bodo Čehi in Slovenci plesali, kakor bomo mi piskali, zlasti bodo se oni učili nemški, da se nam za mastne službe na Českem in Slovenskem ne bode treba učiti česki in slovenski, dalje je treba vse te dežele v tesno zvezo spraviti po sklepu državnega zbora s prajzovsko Nemčijo na vse veke vekov. Amen!“

S takšno politiko si pa nemški liberalci največ škodujejo. Kajti Avstriji odsekati tri dežele in ostanke Prajzom v mavho vphati samo zato, da bi nemški liberalci na ministerskih stolih sedeli in Čehi in Slovenci z nogami teptali, to je vendar preveč. To ni avstrijska, to je prajzovska politika, ki pred Bizmarkom klečeplazi. Kdor veliko, nezavisno Avstrijo želi, kdor cesarja in njegovo preuzvišeno rodbino ljubi, kdor je konservativec in katoličan, ta ne bode silil pod luteranskega prajzovsko-nemškega cesarja. Slovenci in Čehi pa sploh nečemo ničesar vedeti ne o nemškem „puntu“ ne o prajzovskem cesarji. Mi ostanemo zvesti svojemu avstrijskemu vladarju, ter hočemo, da je vselej mogočen in nezavisen cesar. Ako torej nemški liberalci z obsekanjem Avstrije in s Prajzom žugajo, dokazujejo le, da jih moramo potlačiti vsi, ki avstrijski mislimo in čutimo. In to hočemo pri volitvah storiti. Proč s „prajzovsko“ politiko v Avstriji! Komur to ni všeč, ta pa le: hajd na Prajzovsko tavun!

Desterniški.

Gospodarske stvari.

Zasajajmo tudi gruške!

I. V poslednjih letih se je v sadjereji veliko v naši deželi storilo, vendar so se najbolj jablane iskale in zasajale. Ali naša dežela ima tudi izvrstno sposobnost roditi posebno žlahtne in dobre gruške. Ako se toraj tudi gruške v obilnejšem številu zasajati začnó, bode to sadje-rejcem in vrtnarjem veliko dobička donášalo. Zato moramo jim zasajanje raznih sort grušek kolikor mogoče najtoplejše priporočati. Seveda, treba pri tem delu tudi na izbor pravih sort v prvi vrsti pozor obračati, t. j. takih sort, ki rađe in vsakokrat kupca najdejo. Na ovočnih trgih n. pr. na Dunaji so gruške le bolj redko na prodaj, posebno v pozni jeseni in po zimi se ta izvrstni sad skoraj popolnoma pogreša, kako redko se najdejo dobre in žlahtne zimske gruške na trgu, kakor Dielova maslenka, Vojvodica Angulemska itd. In če se ktera kje zaslеди je to k večjemu v kaki delikatesni prodajalnici in sicer za ceno, do ktere se navadni umrljivi človek ne more povzdignoti in vendar bi tako sadje tudi mizo navadnega človeka slajšati imelo. Po delikatesnih prodajalnicah in trgovinah s sadjem pa stoji lepša zimska žlahtna gruška po 30 do 60 kr. in še več, po boljših gostilnah in hôtelih se od meseca novembra do aprila plačuje za gruško dostikrat malo lepo po 30 do 70 kr. Lepe, brezmadežne caričine ali tako imenovane cvergljače se na Dunajskem trgu od trgovcev s sadjem po 5 do 8 kr. plačuje gruška in cena na debelo od 21. novembra pr. l. se je za kilo boljših grušek z 40 do 50 kr., za gruške za kuharje pa z 20 kr. kilo zaznamovala. Na kilo jih pa gre grušek po 4 do 8 kakor so pač debele.

Iz tega je toraj razvidno, da se grušek vse premalo na trg postavlja slasti dobrih, žlahtnih jesenskih in zimskih sort. Po trgih na Dunaju, Gradcu in po drugih mestih se mošt-nice in druge le bolj za gospodarstvo služee sorte zmešane na prodaj postavljajo in prav dobro plačujejo.

Po tem takem ni nobene dvombe, da je za povišani pridelek dobrih dolgo trpežnih namiznih grušek gotovega kupca najti. Tukaj kažemo le na tako imenovano koperčko gruško, Liegelnovno zimsko maslenko, katerih se iz Češkega na tisoče hektolitrov cele šajke in ladije polne po Labi naprej v severne kraje leto na leto izvažajo in sicer za prav dobro ceno.

Gruševo drevo prospeva najbolje v krepki, dobri zemlji. Pred vsem mora biti zemlja globoko prstena. Kjer so spodnje plasti zemljišča puščobne ali celo mokrotne, tje ne kažejo. Samo se morajo mlade gruške posajati na posebne zato nametane gričke. Gruševo drevo potrebuje za

dobro prospevanje in obilni obrodek okusnih dobro in lepo izraščenih plodov, zadostne vlage v zemlji. V suhi zemlji je obrodek pičel in tudi sod je kamnat in dobiva razpoke in madeže na koži. Nekatere sorte grušek in med njimi ravno boljši trgovinski sad rastejo le v vlažni zemlji. n. pr. tako imenovana gruška postrvka, ktera na nji prikladni zemlji zelo obilno sad rodi. Mnoge skušnje so pokazale, da gruševa drevesa v hišnih vrtih, blizu potokov, jarkov, strug najbolj obilno rodé. (Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Konjic. (Volitve) v občinski zastop so bile vendar enkrat razpisane, ko je ministertvo samo to zaukazalo. Nemškutarji so na vse kriplje delali. Pozivali so volilce v pisarno dr. Lederja na pogovor o „važnih rečeh“, denar trosili kakor še nikdar. Hodili so od vasi do vasi, plašili in grozili. Kdor je hranilnici dolžan, moral se je vdati. Pooblastila lovil je posebno dninarski pisac Kalšek, ter o tej priliki grdo Slovence in odlične narodnjake obiral, da, celo rajnega dr. Antona Prusa, od katerega je vsakega novega leta dan prav rad darila jemal, na miru ni pustil. Pooblastila smo većinoma prekrizali. Nemškutarji nabrali so nad 100 fl. dva polovnjaka vina, mnogo sodčkov piva, jedi in 900 cigar za lačenbergerje vsake vrste. Teh so tudi v pondeljek 12. t. m. ko je III. razred volil, precej nalovili, med onimi, ki so od zahodne strani prišli in skozi mitnico (mavto) v trg morali. Pri „bärenwirtu“ so čakali Ad. Wolland, Bärenwirt in njega pristaši in lovili, obdelavali ljudi, da je bilo grdo; kdor se jim ni udal, je moral bežati. Tako so delali na vseh krajih, pri vseh uhodih v trg. Glasno so se kmeti pritožili nad surovostjo, neotesanostjo s kojo so jih v trgu obsipali.

V volilno komisijo je župan samo kmeta Železingerja od naše strani poklical, ki seveda ni mogel dosti ugovarjati. Ko smo v deželni zbor volili, dovolil je vladni komisar vsakemu. ki kandidata sam z volilnega listka brati ni mogel, da mu je kdo drugi pomagal, pa ta olajšava sedaj ni veljala, „mars hinaus“ je zagrmelo, če ni znal brati ali ni imena naglo na pamet vedel. Volilna komisija se je nalašč zbrala v tesni občinski pisarni, v kateri se pisar Bunte komaj obrača, ne pa kakor ob času deželno-zborske volitve v hranilnični sobani, ki je prostorna za 200 ljudi. Volilci so tedaj na stopnicah, v lopi ali celo na trgu v snegu stati morali, niso tedaj pogosto slišali, če so jih klicali in so le s težavo in na pol razcukani ter opsovani do komisije dospeli, kajti v lopi, veži in na stopnicah gnjetili so se pijani pobalinski hujskači in ljudje kakor krmar Pirš, čevljar

Klančnik, krojač Pečnik, velikoposestnik Klanferjev Jakec, Miha Kolarič in enaki. Tu se je suvalo in ruvalo, rivalo in cukalo, psovalo in zabavljalo. Nadjali smo se mnogo slabega, a kar se je godilo, to presega najskromnejše meje dostojnosti in medsebojnega življenja. Vsi so se čudili, da vladni komisar pri teh volitvah ne posreduje. Vkljub temu, da je volilni zapisnik zmešano sestavljen, vkljub pijači in klobasam, denarju, cigaram in obljubam, vkljub temu, da so nemčurji naše begali, strašili in grdili; vkljub temu, da pooblastila nekatera veljati niso smela, je narodna stranka vendarle v III. razredu skoraj zmagala, kajti g. Hertl, Šepic in Pajek so izvoljeni, trije so pa propadli za 2 do 3 glase po sledeči zvižaji. Imeni Valant in Walland sta si enaki. Semtertje je kakšen volilec rekel nedoločljivo Valant, na kar so ga hitro zmešali vprašajoč: Alberta? Da, Alberta so nekateri djali in zapisal se je Adalbert Walland namesto Franz Valant Kolar. Rekli so tudi kmetje: potem pa doktorja. Katerega doktorja hočete, čete Premšaka? — Naj bo Premšak, glasilo se je nekaterikrat namesto dr. Prus. To je torej isti, „grosser deutscher Sieg“ ki so ga naši Nemci priborili. Postavili smo se prvokrat v boj in skoraj zmagali. Ko bi ranji dr. A. Prus še bil med nami, bili bi nemčurje sijajno za vselej premagali. Prihodnje se to gotovo zgodi. Dalje se volitev nismo hoteli vdeležiti.

Iz Remšnika. (Huda zima, šilhar.) Grozno zimo imamo letos na hribih. „Slov. Gosp.“ je jeseni poročal o znamkih, ki napovedajo veliko snega in hudo zimo. Tudi tukaj je nek stari posestnik rekel, do Božiča ne bo snega, a potem ga bo veliko. Na Radlu je 2 metra visoko snega. Na Remšniku kake pol ure niže ga je $1\frac{1}{2}$ meter. Plota ni videti nobenega več; kder je pa nekoliko zanešenega snega in se mora predrzati ali gaz napraviti, ga je toliko, da se lahko obok napravi v sneg.

Cez 1 meter padlo ga je uže ob Božiči, ki se je pa do 12. januarja nekoliko vlegel. Napravile so se tudi ob Božičnih praznikih dobre gazi. Dne 12. januarja je zopet začelo snežiti in snežilo neprenehoma do 15. januarja blizo do „mlaja“. Vremenar vže dolgo ni bil tako nizko. Dva možaka sta po ravnici $\frac{1}{2}$ ure od cerkve dve uri dne 14. januarja sneg gazila, preden sta do cerkve prišla. Da je zdaj nemogoče šolarjem v šolo priti, se nihče ne bo čudil. Stari ljudje pravijo, da l. 1852 bi bil blizo tako velik sneg. Sreča velika, da so ljudje zdravi. Že celi mesec ni bilo spovedi in tudi ne mrliča. Mrliča bi sedaj v sneg morali položiti, na pokopališče spraviti bilo bi skoro nemogoče. Vmes je vže tudi „rušte“ poravnalo. Če kdo hoče zdaj k sosedu alj kam drugam priti, mora si „krplje“ na podplate navezati.

S krpljami se komaj čevelj globoko vdira, in mogoče je precej hitro hoditi, vendar brez truda ne. Krplje so štirivoglate podolgaste deske ali podobne majhni brani. Drevja je sneg vže veliko polomil. Mnogo vže jeseni, ko je na listnato drevje padel, a veliko več pa zdaj. Jeseni je mlado drevje trpelo, zdaj pa staro, ker je južnati sneg na veje primrznil in tako dobro podlago napravil za več snega in kedar je teža vejam prevelika, se morajo vlomiti ali razcepati. — Šilhar je pretečeno leto po do broti in množini slab. Na Remšniku ga sicer ni, a unkraj Radla na Nemškem je veliko vinogradov. Ker so vinogradi začeli slabo roditi, jeli so Nemci po vinogradih koruzo itd. saditi. Po leti se tamkaj vinograd težko pozna od koruzine njive. Gotovo je to vzrok, da tako malo šilharja priraste. Da je viničarjem to po volji, se samo ob sebi razume, ker je viničarju prid posestnika malo na skrbi. Koruzni črvi so vže začeli se v trsove seliti. Našli so v suhih trsih koruzne črve. Ako se ne bo spravila koruza iz vinogradov, bo sčasoma še menje šilharja. Viničarji pravijo, da koruza točo brani, ker le po njej tolče ne po trsu. Dober izgovor in Nemec misli, da je res. Prodava se šilhar letos po 40 fl. polovnjak in je le srednje do brote, ker slajo je koruza vzela. Zdaj žalostni prepevamo tukaj pesem: „Pridi vrh planin, nižave sin“, če si kos!

Iz Celja. (Imenik narodnih odvo katov in notarjev.) Slov. Gospodar je lani omenil potrebo, sestaviti in objaviti imena narodnih advokatov in notarjev, zdravnikov, trgovcev, gostilničarjev, obrtnikov itd. Začnimo s prvimi: Narodni slovenski odvetniki so:

1. V Celji, kjer se nahaja okrožna sodnija za spodnji Štajer: g. dr. Josip Sernek in g. dr. Ludovik Filipič; 2. v Mariboru so: g. dr. Ferd. Dominkuš, ob enem že dolgoletni in veleza služni poslanec za kmečke občine celjskega okraja in potem g. dr. Jarnej Glančnik, g. dr. Ivan Orozel in g. dr. Janko Sernek; 3. v Ptuiju so: g. dr. Alojz Gregorič, g. dr. Jožef Čuček in in g. dr. Jakob Ploj; 4. v Ormoži: g. dr. Ivan Omulec in g. dr. Ivan Petovar; 5. v Ljutomeru: g. dr. Anton Mravlak; 6. v Zgornji Radgoni: g. dr. Jožef Gorički; 7. v Brežcah: g. dr. Guido Srebre; 8. v Kozjem: g. dr. Franc Rauš. —

II. Narodni slovenski notarji pa so: 1. v Celji: g. Lovro Baš; 2. v Mariboru: g. dr. Franc Radač ob enem deželni poslanec za mariborski okraj; 3. v Sevnici: g. Franc Veršec; 4. v Gornjem gradu! g. Juri Deteček; 5. v Šoštanj: g. Ivan Kačič; 6. v Sl. Bistrici: g. Rataj; 7. v Ormoži: g. dr. Geršak; 8. v Ljutomeru: g. A. Šlamberger. — Najbolj manjka nam slovenskih narodnih odvetnikov v Slov. Gradci, v Konjicah, v Slov. Bistrici, v Laškem trgu, v Šmarji, v Rogateci, pri sv. Lenartu v Slov. goricah in Marenbergu.

— Narodni notarji so potrebni: v Šmariji, v Rogaci, v Brežicah, v Konjicah, v Marenbergu, v Slov. gradci, v Ptui, na Vranskem, v Zgornji Radgoni, v Kozjem in pri sv. Lenartu v slov. Goricah ter v Laškem trgu, kjer povsod so zdaj nastanjeni nemštvu vdani notarji, ki za Slovence le v nemščini uradujejo. — Tudi v Mariboru bi moral še bar eden slovenski notar biti, ker je mariborska okolica do malih izjem čisto Slovenska. — Imamo zatoraj na spodnjem Štajerskem že zdaj lepo število narodnih odvetnikov (15) in notarjev (8) ter če bi vsi svesti si svoje narodnosti uradovali za Slovence le večjidel v lepem našem materinskem jeziku, bil bi stem lep in velik napredek storjen do slovenskega uradovanja pri sodnijah in drugih uradih. — Žalibog pa, da nekateri naši narodni odvetniki in notarji premalo, nekateri pa celo nič slovenskega jezika v govoru in pisavi pred sodnijami in uradi ne vporabljajo, v čem ravno tudi vzrok tiči, da sodnije in uradi ne uvidevajo potrebnosti posluževati se slovenščine v pismenem svojem poslovanju s strankami. Poboljšajte se! (Dalje prihodnjič.)

Iz Ormoža. (Občinske volitve.) Dne 10. in 12. t. m. smo imeli volitve v mestni zastop. Slovenci smo se prvičkrat volitve vdeležili in naši kandidati so bili sledeči gospodje: za III. razred: dr. Ivan Geršak, dr. Anton Žižek, Simon Kandrič in Jožef Vavpotič, za namestnika pa Jakob Potočnik in Ivan Gasperič; za II. razred: dr. Ivan Petovar, dr. Ivan Omulec, Jakob Žinko in Andraž Pravdič, za namestnika pa Ivan Kovačič in Matjaž Ministerfer; za I. razred: Alojzij Windisch, Ferd. Stamen, Ivan Vrtnik in Štefan Pernat, za namestnika pa Štefan Brodar in Matjaž Kuharič. V tretjem razredu smo imeli po našem računu veliko večino, zmaga v drugem razredu je bila zagotovljena, v prvem razredu smo pa računili na jednako število glasov. Naši posilincei so bili v jako veliki zadregi ter so že obupavali. In glejte, najedenkrat so neko zvohali. Dva dni pred volitvijo so razglasili svoje kandidate v tretjem razredu. In mislite, da so kandidate iz svoje sredine postavili? — Ne, ampak vzeli so nam naše kandidate, deloma iz drugega, deloma iz prvega razreda, namreč: g. dr. Omulca g. dr. Zinko-ta, g. F. Stamen in g. J. Gašpariča. Tudi so znali najedenkrat slovenski ter so našim volilcem slovenske volilne pozive razposlali, v katerih so svoje kandidate priporočali, kajti večina teh je slovenska. V tem volilnem pozivu so se naši posilincei posebno kmetom dobrikali, imenovali so se stranka meščanskih domačinov ali „burgarjev“, kateri so tukaj rojeni in kateri so tukaj dorasli in tudi stari postali; imenovali so se stranka, katera je sploh v lepi vzajemnosti (!) s svojimi sosedi, katera je za blagor vsakega domačina brez razločka

„narodnosti“ (!) skrbela in katera je za to, da se otroci sprva le v svojem domačem jeziku in še le pozneje v drugem „deželnem jeziku“ učé. Rekli so tudi, da je njihova stranka z občinskimi posestniki cele fare že od starih časov „skoz staro prijateljstvo“ njih preddedov „zavezana“ in tako rekoč od rojstva „zaraščena“ i. t. d. — Glejte tako so se hlinili in prilizovali, in kdor jih ne pozna, bi jim verjel. In kaj mislite kdo je ta volilni poziv podpisal? F. Kada, kojega preddedi so bili na Českem domu. U. Martinz, kateri je z nemškega Koroškega v Ormož priromal, J. N. Kautzhammer, kojega preddedi so bili židovi na Madjarskem. F. Talavania, kateri nema znanega očeta, še manj pa znanih preddedov, itd. — In ti ljudje pravijo, da so že njih preddedi z vsemi občani v prijateljstvu (!) živeli, da so jim preddedi to prijateljstvo „varili (!)“, oživljali in je jim brez madeža „izročili!“ (Dalje prihodnjič.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar stanuje zopet na Dunaji, cesarica se je preselila za nekaj časa v krasni Miramar nad Trstom. — Grof Hohenwart je postal predsednik najvišjemu računišču, torej naslednik kneza Auerperga. — Državni zbor bo obravnaval novo postavo o pristojbinah (desetku), finančni minister upa 2,270.000 fl. več dobiti, slovenski poslanec Obreza pravi, da vkljub temu bode nova postava manjšim posestnikom na korist, česar mu g. dr. Gregorič v Ptui povsem ne veruje, če se dotični paragraf v vladinem črteži ne prenaredi. Več prihodnjič. — Ljubljanski „Slovenec“ in „Novice“ in praška „Politik“ izražajo se zoper „jugoslovanski klub“ prihodnjih državnih poslancev. Razlogi nam štajerskim Slovincem niso prepričevalni. — Vladni list ljubljanski smatra slovenske napise na slovenskih šolah na Kranjskem kot malenkost. To je gotovo značljivo. — Konservativni deželni zbor v gornjej Avstriji daje duhovnikom zopet več vpliva na nadzorovanje ljudskih šol, cesar so postavo potrdili. — V Trstu so v morje spustili novo ladijo parobrodnik za društvo: Lloyd. Ladija nese 86030 meterskih centov tovara in 600 ljudij. — Dunajski Judi so izdali knjižico: Das bedrängte Wien, t. j. stiskovani Dunaj in pravijo, da so vlada in narodni slovanski krivi, če Dunaj propada. To je grda laž. Vlada in sedanji cesar so dali krasne palače zidati, ves prostor za „Ring“ je bil darovan mestu. Ako Dunaj propada, krivi so njihovi liberalci in Judi, ki v svojih novinah blato poganjajo na vse nemške narode in žalijo vsakega kdor ni Jud in liberelec. — Vogerski Tisza kliče už premnogokrat kralja na pomoč, kedar je v zadregi, naj mu pomaga. To je znamenje, da ne stoji

več tako trdno, kakor pred leti. Škofa Strosmajerja jel je preganjati; hrvatski ban je temu prepovedal drevje sekati v škofovskih gozdih in tri bogoslovce je sodnija ugrabila in obsodila na 54 ur zapora. V hrvatskem saboru je imenoval Barčič hrvatsko-madžaronsko vlado: roparsko zadrugo. Starčevićanci poslali so cesarju spomenico, kder mu razlagajo svoje želje in tužni položaj Hrvatske.

Vnanje države. V Frankfurtu so policijskega svetovalca Rumpfa usmrtili socijalisti in zginoli kakor kafa, čeravno je 5000 fl. nagrade obečane, kdor morilec ovadi. Socijalisti tirjajo v državnem zboru, naj se delo o praznikih in nedeljah prepove, Bismark je pa nasprotoval. Na tuje zrnje on pozvišuje colnino, da bo domače nemško imelo bolj ceno, s Francosi se pogaja zoper Angleže. — Ruski grof Ignatijev je imenovan za gubernatorja v izhodnjej Sibiriji. Da je ta slavnj državnik tje poslan, to kaže na važne bližnje dogodke proti Kitajcem; železnico od Jekaterinograda čez Ural v Tjumen v Sibiriji zgradijo še letos. — Bolgarski patrijarh osnuje v Macedoniji dve novi škofiji. — Grki začnejo letos graditi železnico od Aten v Solun. — Turški sultan poslal je Fehmi-pašo v Berlin in London vprašat, hočejo li mu Egipt popolnem vzeti in Tripol Italiji vteknoti? — Italijani se veselijo, da bode ali Genova ali Brindisi od Bismarka izvoljen za pristanišče parobrodnemu društvu nemškemu! — Papež prosijo škofo, naj nabirajo milodarov za katoliške misijone, ker je laška vlada imetje propagandino pobrala. — Srbski kralj Milan hoče zakon s kraljico Natalijo razrušiti pa se še ne upa zavoljo naroda. — Za vsled potresa onesrečene v Španiji je naš cesar daroval 20.000 frankov. — Mahdi je Gordona zvalil iz Hartuma in mu potopil eno ladijo in več ljudi pobil. Angleži se vendar močno bližajo Hartumu.

Za poduk in kratek čas.

Od Pohorja do Adrije.

II. Nasprotje, vojska pismena in ustna mej dvema narodoma mora biti, brž ko eden narod grozi drugemu spodkopati narodni obstanek in ga sebi vtelesiti, v svoj narod ga spojiti. Glejte nekaj pred 300 leti je krvoločni Turčin teptal slovenske dežele. Kaj so naši predočetje storili? Zedinili so se, se Turčinu junasko v bran postavili in ga zmagali. (Zmaga pri Trebižu, Otoku, Hrušiči, Brežicah, Belaku.) Ko bi naši prednamci roke križem držali, pokosila bi jih turška sablja, v sužnost odpeljala turška roka. Ali to se ni zgodilo. Sedaj me poslušnite. Ko bi Slovenci hladnokrvno gledali, kako njihovi mejaši, ne, izne-

verjeni njihovi bratje tlačijo svoj narod, ga v nič devljejo, ga sužnika storiti hočejo ter materni jezik zatirajo, se ga sramujejo, uže davno bi nemec in njegov golč zalila slovenske pokrajine in prodrla do Jadranskega morja, nemškutar pa bi materi Slaviji nagrobnico tulil. Hvala Bogu, tako daleč še nismo! Sedaj še sklepajte: ko bi Slovenci tam kje okrog Gradea hoteli nemški jezik zatreti, spodrinoti Nemca gospodarja, sami pa vladati imajoč svojo slovensko upravo, kaj bi se zgodilo? Slovenca bi zagnali v krtovo deželo hočeš, nočeš, moraš. Enaka je pri nas. Naša materinščina nam je več pri srci, nego nemškutarske stavbe in njena svojad, našo narodnost mi ljubimo bolj nego nemškutarske groše. Kje je narod, ki bi si pustil vzeti narodne svetinje, se pustil zatreti in izbrisati svoje ime iz zgodovine? Ne ga nikjer, tudi po Slovenskej ga zastonj iščete. Taka je gospod.

In moj tovariš? Nekaj mi je dal prav, drugo pa je trdil po svoji buči. Franc Ahac je mož in oča. Njegovi otroci znajo čisto nemški, a on jih bo dal učiti slovenski. Tako mi je pravil. Toda ure se odtekajo, posebno minute so kratke na postajah in tako tudi za naji pride ločitve britki čas.

Na Zidanem mostu se posloviva jaz in Ahac, vošči mi lekho noč, akopram je uže tri po polnoči bilo, jaz pa se stegnem na klop in zadremlem. Še le v Zalogu pred Ljubljano se vzbudim. Prišedši v središče slovensko se napotim v Šenklašč odslužit sv. mešo. Ob 10. uri pa sem zopet na kolodvoru čakajoč poštnega vlaka v Trst. Povsod po Kranjskej se govori, kako je zviti Zenari z revolverjem si življenja nit prestrigel. Dalje vsepovsod se govori, kako je izviti krojač Železnikar zašel v Celovške temnice. Bila je sestra pri meni, ktera mi dopove, kako pri Mahru v Ljubljani nemški šulferein kujejo, da se vse po ulicah trese.

Kdor čaka, pričaka. Tako tudi meni ura rešitve napoči: poštni vlak na kolodvor pripiska. Jaz hitim k plačevalnici, s karto pa smuknem v kupej. Na veselje se snidem tam s strokovnjaškim g. Försterjem in Gorčičem, potujočima do Borovnice, kjer sta hotela čerkvene orglje poskusiti.

(Konec prihodnjič.)

Smešnica 4. Kinezar potujoč po Evropi pride v krasno dvorano, kder so gospodje, gospe in gospodične strastno plesale, da je vse teklo z njih. Tujec radostno ples ogleduje, a naposled vprašan, kako se mu dopada, odgovori: prav dobro, vendar čudim se, zakaj tako težkega dela ne prepuščate rajši svojim — hlapcem in deklam?

Razne stvari.

(Deželni poslanec) g. dr. Radač prosi vse p. n. gospode duhovnike, učitelje, domoljube, naj opozorijo ljudi na stare obligacije od l. 1809, da jih še ta mesec v Gradci naglasijo pri deželnej blagajnici, „Landes-Ober-einnehmeramt“. V Orehovi vasi je nekdo imel za 17600 fl. takih „bankovcev“ in klobase v nje povijal, sedaj mu jih je dr. Radač v Gradci naznanil in mu bodo izplačane. Obrnite se v dvomih do dr. Radača!

(Želeti je), da bi deželni poslanci prosili deželni odbor, naj rok za naglašanje obligacij od l. 1809 podaljša; mesec januar je kmalu pri kraju in mnogo županov, župnikov itd. še ne vé, da imajo takih obligacij.

(Ljubljanski knezoškof) milostljivi g. dr. Misija so kot ustanovnik pristopili Slovenske Matici. Slava jim!

(Snega) je hudo veliko nasipalo, v časnih beremo, da je v Ribnici po 2 metra visok, od Wurmberga, sv. Barbare, sv. Lenarta poročajo, da je mnoga drevja polomil in streh porušil.

(Ustrelil) se je v Celji železniški inženir Kiehlshausen.

(Potres) je bil 13. t. m. v Slov. Gradci.

(Šoštanjska cerkev) farna je krasno prenovljena, stroški bili so znatni, katere so vrli farani žrtvovali. Tem bolj obžalujemo, da je blagoslovljenje povod dalo velikej razdraženosti pa nevolje. V podrobnosti se pa tukaj naš list ne umešava.

(Ljutomerska posojilnica) jemlje zanaprej samo 6% obrestij.

(Lep pogreb) imel je v Gradci Anton Šega, korporal 6. baterije, VI. artilerijskega regimenta. Mnogo častnikov se je sprevoda udeležilo. Ranjki je bil rodom kranjski Slovenec, in učitelj slovenščine na c. kr. artilerijski podčastniški pripravnici v Gradci, kar je znamenito.

(Popravek), lani na dan sv. Martina sta na Paki posestnika Slomšek in Rogel domov s sejma gredeč napadena bila od nekega fantalina, a neres da bi jima bil kdo 100 fl. vzel.

(Pri sv. Vrbanu nad Ptujem) hočejo zopet šolo dostavljati, ker je nadučitelj toliko učencev naštel. Dobro, zakaj pa ne prosijo občine za šolske polajšave postavno dovoljene! Leta 1881 stavljena šola še ima dolg 1000 fl. pri nekom založen, ali to bi premalo bilo.

(Središko bralno društvo) Edinost napravi v nedeljo 25. t. m. v g. Sajnkovičevih prostorijah ob 7 uri zvečer besedo s krasnim petjem, deklamacijo, ples. Vstopnina 20 kr. za posamezno osebo.

(Silno po ceni) je Ljudska knjižnica. Ličen snopič velja samo 6 kr. pri Leonu v Ma-

riboru. Prvi snopič ima mično povest „Mladi Ladis“ iz spretnega peresa J. S. Gomborovega, ki je tudi spisal „Mladega Gašparja življenje in trpljenje“ (sedaj jubilanta čestitega v sv. frančiškanskem redu nekde na slov. Štajerskem). Cena 30 kr.

(Nam nepoznana) g. Franz Hrastnig in Anna Hrastnig. pišeta, „da sta iz proste volje nemškemu šulvereinu pristopila in hočeta ostati pri njem ter da ni res da ne bi vedela zakaj je šlo, ko sta se vpisala in tudi jima ni žal za vplačani goldinar in da je „grda neresnica“, da hočeta izstopiti“. No, pa naj ostaneta! Sicer pa nismo vedeli, da sta onedva kde v „Gospodarji“ navedena bila. Slovenci zavoljo tega, če sta ti dve osebi pri šulvereinu, še ne bomo omedlevali pa močno se nam zdi, da še sedaj prav ne vesta, kaj je šulverein!

(V pokoj) stopi čast. gosp. M. Korošec, župnik v Cirkovicah.

(Stolno cerkvo) je baje stavbar gosp. Wolf v Gradci voljen popraviti za 20.000 fl.

(Za stari Kreisamt) je zastopnik mariborskega mesta obečal 25.699 fl., vsled česar je poslopje ostalo gospodu baronu Goedelnu za 25.700 fl.

(Okrajni zastop) Kozjanski sme 35% okrajne doklade pobirati.

Listnica uredništva: Dopisi iz Slov. goric, Bizelj-skega radi šole, od Drave Kaplčanom prihodnjič, g. V. v Velenji je preosobno. — Tesar v Skalab ni v nedeljo pri Judi tesal, ampak le meril, tako se nam piše.

Loterijne številke:

V Trstu 17. januarja 1885: 77, 76, 7, 81, 57
V Linci „ „ 51, 38, 76, 46, 64

Prihodnje srečkanje: 31. januarja 1885.

1—2

Ponudba.

Na prodaj po nizki ceni 4 zvezki Schillerja, krasno vezani, 1 zvezek „Slov. slovnica“ od Šumana, 1. in 2. tečaj Jugoslav. Stenografa, „Slov. Gospodar“ od leta 1873—1884. Kdor vse vzame dobi eno Zgodovino od Lapajne ta povrh. Ceno pové proti eni priloženi marki Peter Fridau v Noršencih pošta Ljutomer.

Podučiteljska služba

na trirazredni ljudski šoli pri sv. Barbari v Halozah se z početkom meseca aprila 1885 umešča podučiteljsko mesto z dohodki po IV. plačilnem razredu, stalno ali tudi začasno.

Prosilci, slovenskega in nemškega podučevanja zmožni naj svoje instruirane prošnje predpisanim potom do 25. februarja 1885 pri krajnem šolskem svetu vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuji

dne 13. januarja 1885.

Za predsednika:

Premierstein.

1—3

Mesto učiteljice ročnih del

na ljudskih šolah Ptujске okolice in v Hajdini z letno remuneracijo 210 fl. pri dolžnosti, na prvi šoli skozi 10 mesecev v letu po 10 ur na teden, in na drugi šoli skozi 6 mesecev v letu po 5 ur na teden podučevati se takoj umeščuje.

Slovenskega in nemškega podučevanja zmožne prosilke za to službo naj svoje redno instruirane prošnje do 22. februarja 1885 dopošljejo okrajnemu šolskemu svetu Ptujskemu.

Okrajni šolski svet v Ptuji,
dne 11. januarja 1885.

Predsednik:
Premenstein.

1—3

Zahvala in priporočba.

Srčna zahvala gospodu zdravniku doktoru Drag. Prus-u v Konjicah za izvrstno, modro zdravljenje nevarne bolezni, s katero sva jaz in moja žena napadena, a hitro zopet ozdravljena bila.

Omenjenega gospoda zdravnika vsakemu bolanemu prijatelju krepko priporočujema.

V Konjiški vesi dne 18. jan. 1885.

Jožef in Ana Vogrinc.

Ponudba.

Nek človek, oženjen, 27 let star, se ponudi za mežnarja na kako farno cerkev. Več pové Janez Čepe pri sv. Loyrenci na Koroškej železnici.

1—2

Grajsčina v Rogozi

v mariborskem okraji, v Hočkej nadžupniji sprejme 5 strank v gostače. Za stanovanje se ne plačuje nič, pač pa za zemljo.

Za duhovnika v pokoji

izpraznjeno je stanovanje pri podružnici sv. Margareti v župniji sv. Janža na Dravskem polji. Obsega 2 sobi, veliko klet za vino in sočivo tudi živinski hlev, in se mu daje prostovoljna zbirca po celi župniji po 60 vagonov, s pogodbo, da po nedeljah in praznikih v farni cerkvi redno božjo službo opravlja,

Cerkveno predstojništvo sv. Janž
16. januarja 1885.

J. Simonič,
župnik.

Učiteljska služba

na trirazrednici v **Cirkovcah**, IV. placilnega razreda je izpraznjena. Prosilci, nemškega in slovenskega podučevanja zmožni naj svoje prošnje do 15. februarja 1885 pri krajnem šol. svetu vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuji
dne 2. januarja 1885.

Predsednik:
Premenstein.

3—3

V Jan. Leon-ovi tiskarni

je izišla:

„Ljudska knjižnica“.

II. snopič, ki obsega 4 tiskane pole, je prinesel pripovedko:

„Zlata vas“.

„Ljudska knjižnica“ velja za četrto leta 48 kr., za pol leta 90 kr., za celo leto 1 fl. 70 kr.
Pojedini snopiči veljajo 6 kr. s poštnino vred 8 kr.

Tretji snopič pride konci meseca januarja na svetlo.

J. Denzeln-ova tovarna

v Mariboru kupuje

Mrastova debela

do metra debela, 2-3

Služba organista in mežnarja

se odda pri farni cerkvi sv. Mihela pri Šoštanji. Prošniki se imajo do 1. sušca osebno oglasiti pri cerkvenem predstojništvu ter svojo spretnost na orglah in v petji dokazati.

Božidar Poglšek,
župnik.

3-3

Priznано nepokvarjene izvrstne

voščene sveče

izdelujejo

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Naznanjam smrt svoje predrage matere, ki so po dolgi bolezni dne 11. t. m. prevideni s sv. zakramenti v Gospodu zaspali. Zahvaljujem se vsem, ki so jim zadnjo pot posodili, zlasti č. g. duhovnikom.

Franc Kaučič.

FRANC SWATY,

Ukoristitev vinskih ostankov, fabrika žganic, likere, Franz-žganice in kognaka

v Mariboru.

Fabrika: v Schmidererjevej ulici št. 3 in 4.

Zaloga: v Koroškej ulici šte. 20.

priporoča svojo izvrstno žganico iz muškato-vega tropinoveca

s poroštvom za pravo, vleženo blago.

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristopnimi ventili, najizvrstnejše delane, in velike moči za brizganje, prilične srenjam, mestom, trgov in njihovim gasilnim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte, Vodonosnike razne sostave, najboljše cevi iz konopnine, gumija, za sesavanje vode ali za napeljevanje vode, dalje vretenice in tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilec potrebno

priporočuje po najnižji ceni proti 5letnemu poročtvu

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom dovoli se plačevanje v rokih. Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

Livarna,
Badgasse Nr. 9,
blizu sl. cerkve.

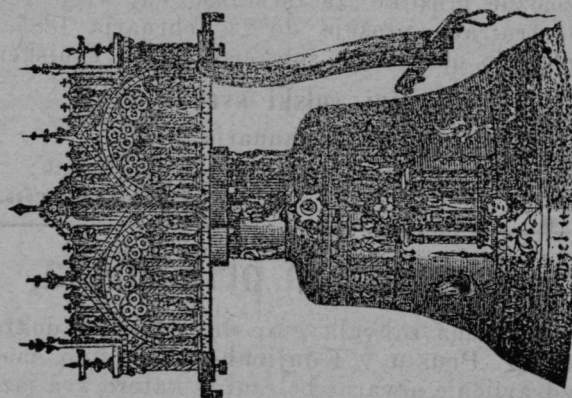

Številnih priznanih
za zlate zvonove
je privedenih za
ogled.

C. kr. privil.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov
v Mariboru,

zliva posebno izvrstne zvonove in najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli do želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz brastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Imam tudi harmonična zvonila ali zvončke na prodaj!

Spričalo.

Firma Dencel-novi sinovi v Mariboru je letos (1884) za Poličane na spodnjem Štajerskem, štiri nove zvonove, kateri okoli 63 centov tehtajo, izlila in taiste ne le samo po zvonjanji sliki, temveč tudi po obranem, harmoničnem in prav glasnem petji tako umetno in izvrstno izdelala, da podpisani to firmo vsem, posebno pa čestitim cerkvenim predstojnikom vsakojako priporočati smejo.

Cerkveno predstojništvo v Poličanah,

dne sv. Lukeža 1884.

Benedikt Jury,

župnik.

Štefan Detiček, l. r., Jožef Detiček, l. r.
cerkv. ključarja.